

RAZVOJ IN URJENJE VIDNIH SPRETNOSTI ZA USPEŠNO BRANJE, PISANJE, UČENJE

Oči in vidne spretnosti povezujejo svet z možgani. Možgani s pomočjo oči pridobijo 80 – 90 % informacij. Rezultati številnih raziskav potrjujejo tesno povezanost vidnih spretnosti z branjem, pisanjem in akademskim uspehom. Informacije pridobljene z očmi omogočajo otroku razlikovati med ljudmi, predmeti, dogodki, ki se odvijajo blizu ali daleč. Z njimi vidijo velikost, obliko, strukturo, barvo predmetov v treh dimenzijah.

Otroci potrebujejo oči za vsako aktivnost, ki jo izvajajo. Ob vstopu v šolo imajo različno razvite vidne spretnosti, odvisno od tega, na kakšen način so si jih izurili v predšolskem obdobju. Nekateri bodo spretnejše delovali v ožjem vidnem prostoru (pri finomotoričnih opravilih), drugi bodo bolje obvladovali širši vidni prostor (za celo-telesno gibanje). Pogosto pa se zgodi, da imajo oboji lahko težave pri prilagajanju oči v prehodu iz ožjega v širše vidno polje ali obratno (v šoli se izgubijo pri prehodu pogleda s table v zvezek ali obratno). Nekateri vidijo dvojno sliko, spet drugim npr. med branjem črke migetajo, se zrcalno obračajo (vertikalno / horizontalno). So otroci, ki ne zmorejo usmeriti pogleda in z obema očesoma slediti ravni liniji od leve proti desni in od zgoraj navzdol, kar je smer branja in pisanja. Pri veliko otrocih, ki so npr. označeni kot hiperaktivni, sem ugotovila težave pri pogledu navzdol ali navzgor, saj se jim pri tem poruši vidno ravnotežje. Oči jih bolijo (tega se pogosto niti ne zavedajo) in ne preseneča, da ne želijo brati in pisati.

Prav tako kot so težave v vidu skrite našim očem, pa jih tudi otroci ne morejo opredeliti, saj nimajo izkušenj ustreznega videnja. Zato se pri učenju, kljub velikemu trudu, počutijo zbegani, nemirni, neuspešni, pade jim pozornost in motivacija, pojavljajo se problemi v organizaciji, različne neustrezne čustvene reakcije, vedenjski problemi. Pri otrocih lahko opazimo različne strategije, ki so jih razvili, da bi bolje videli. Na težave z vidom kaže način njihovega izvajanja določenih aktivnosti: npr. otroci uspešno prilagodijo način gledanja - nagnejo glavo pri gledanju slikanice, branju; premikajo knjigo v levo, namesto da bi sledili tekstu z očmi proti desni; otroci, ki tekst vidijo dvojno, se naučijo brati le z enim očesom (pogosto drugega tudi fizično prekrijejo) itd. Pri učenju branja in pisanja otroci s strategijami in urjenjem še premagajo težave, problemi pa se začno, ko morajo npr. pri pisanju misliti še na vsebino in jezikovna pravila (najpogosteje že v četrtem razredu), pri matematiki, ko morajo reševati tekstne naloge, seštevati števila ali pa v višjih razredih, ko morajo pravilno videti zaporedje znakov v daljši enačbi. Takrat pa strategije odpovedo.

Z ustreznim programom aktivnosti za integracijo vidnega sistema lahko že v predšolskem obdobju prispevamo k razvoju vidnih spretnosti. Ob vstopu v šolo pa lahko z enostavnimi testi učitelji ali svetovalni delavci te spretnosti preverijo in otroku ustrezno pomagajo. Zato je v predšolskem obdobju in prvih treh letih šolanja potrebno pozornost posvetiti preverjanju in urjenju vidnega sistema, da bi se izognili učnim težavam, ki lahko zaradi neustreznih vidnih spretnosti nastopijo. V nekaterih državah (predvsem ZDA in Kanada) se zavedajo pomena vidnih spretnosti za učenje in jih preverjajo pri vseh otrocih ob vpisu v šolo (žal pri nas preverjamo le vidno ostrino, vse ostale težave v vidnih spretnostih pa ostanejo neodkrita).

Na tem seminarju bodo udeleženi-ci/ke spoznali in razumeli povezanost celo-telesne koordinacije z razvojem vidnih spretnosti, znake možnih težav v vidnih spretnostih ter načine njihovega preverjanja. Praktično bomo izvajali aktivnosti s katerimi otroke uspešno izurimo v vidnih spretnostih ter načine njihovega učenja in urjenja v predšolskem in šolskem obdobju. Razmišljali bomo o tem, kaj in koliko lahko naredi vzgojitelj / učitelj v skupini, kaj pa naj bi naredili izvajalci dodatne učne in strokovne pomoči ter starši.

Seminar:	RAZVOJ IN URJENJE VIDNIH SPRETNOSTI ZA USPEŠNO BRANJE, PISANJE, UČENJE
Izvajalka:	Doc. dr. Majda Končar, prof. defektolog Učiteljica in svetovalka za programe Brain Gym®, Doble Doodle Play in Optimal Brain organization. Z licenco: Educational Kinesiology Foundation /Brain Gym® International Ventura CA. USA.
Udeleženci:	Seminar je namenjen staršem predšolskih otrok, vzgojiteljem v vrtcih, učiteljem v prvem triletju osnovne šole, učiteljem in svetovalnim delavcem za dodatno učno pomoč ter specialnim in rehabilitacijskim pedagogom. ∞ Za udeležbo prejmete potrdilo.
Prijava:	majda.koncar@guest.arnes.si
Gradiva:	Gradivo v obsegu 27 strani ter Brain Gym®aktivnosti.
Cena:	Dogovor glede na število udeležencev in pogoje izvedbe.
Izvedba:	Po dogovoru.
Trajanje seminarja:	1 dan – 8 šolskih ur.
Cilj seminarja:	Udeleženci seminarja bodo spoznali in znali uporabiti: ∞ teoretična izhodišča pomembna za integracijo vida, ∞ načine preverjanja vidnih spretnosti, ∞ aktivnosti za hitro vzpostavitev ravnotežja za vid. ∞ Razvoj senzoričnih sistemov ter pomen celo-telesne senzomotorične integracije za razvoj vidnih spretnosti. ∞ Znaki težav v vidu. ∞ Praktično preverjanje različnih vidnih spretnosti. ∞ Prikaz rezultatov praktičnega dela skupine otrok – izvajanje aktivnosti za integracijo vida v širšem in ožjem vidnem polju. ∞ Brain Gym® postopek in program aktivnosti za hitro vzpostavitev ravnotežja za vid. ∞ Aktivnosti za urjenje posameznih vidnih spretnosti. ∞ Vloga staršev in strokovnjakov pri urjenju spretnosti. ∞ Interdisciplinarna diskusija.
Metode in oblike dela:	∞ Kratka vsebinska predstavitev posameznega sklopa. ∞ Aktivno učenje - izkušnjsko. Delo bo potekalo v dvojicah, skupini ter frontalno (predstavitve, vaje, igre in refleksija ter interdisciplinaren vpogled).
Potrebna oprema:	Udeleženi-ke/ci naj bodo primerno oblečeni za učenje z gibanjem. S seboj naj imajo steklenico vode.